

Højre er i Opløsning, og det er maaste paa Grund af den Bevægelse, der har været rejst i Sommer, at det nu staar splittet i mange forskellige Lejre, og at den største Del af Højre nu maaste i dette Øjeblik er gaaet over til Oppositionen, og derfor er det saa naturligt, at man føler sig ligesom belastet med et Mareridt. Man vil derfor af politiske Grunde og særligt af politiske Grunde bort fra disse ulykkelige provisoriske Tilstande, som man siger, men som man har været glad ved; og man vil derfor være med til at føre os ind i ordinære Tilstande. Men hvad er det da, man hyder? Man hyder et Lovforslag som dette som Frukten deraf; og ligesom det, vi vedtog i Gaar, betegner det netop det danske Folks Anerkendelse af disse provisoriske Værker, som have kostet Millioner, og som have bidraget til den økonomiske Misere, som hviler over Landet; thi denne har for en stor Del sin Rod der. Thi hvad er det, der gør, at den økonomiske Misere er trængt ud i Befolkningen? Det er ikke alene de store Skatter, der hvile paa denne, men det er dette, at naar de store Skatter ere vandrede ind i Statskassen, saa vandre de ud til uproduktive Foranstaltninger, til Ting, som netop ere kostbare, fordi de indføres fra Udlandet, saa disse Penge komme ikke ud til Befolkningen igen gennem Reformen. Dette bidrager til, at den økonomiske Misere er saa tung og trykkende for Øjeblikket ude i Befolkningen. Jeg siger derfor, at disse Dage ere nogle af de mest alvorlige Dage, jeg har været med til i mit politiske Liv; og det er dog ikke saa ganske kort. Jeg har nu siddet her i Rigsdagen i 22 Aar, men i disse 22 Aar er der ikke falden en Afstemning, der for mig, og jeg vil sige for det danske Folk, har været saa sørgelig som de, der faldt i Gaar, og de, der falde i Dag og maaste i Morgen med. Efter at nu alle disse Penge ere øste ud, kommer man og fortæller os om en Nedgang paa 2—300,000 Kr., som noget, man skal være glad ved. Nej, mine Herrer, det er det danske Folk ikke glad ved; thi efter den Udgang, der har været i de militære Udgifter, er det i Virkeligheden ingen Nedgang. Huff vel paa, at nu staar vi med denne Fæstning, som er bygget mod Lovgivningsmagtens og mod det danske Folks Vilje; og skønt den har kostet 30—40 Millioner maaste, er jeg dog overbevist om, at den netop paa Grund af, at den er bygget mod Lovgivningsmagtens Vilje, har en Mængde Lakuner og Huller, som netop skulle udfyldes, naar vi saa den anerkendt som et lovligt udført Værk; der vil blive Beføstning paa Beføst-

ning i Fremtiden, og derfor siger jeg, at man ikke maa tale om, at her bliver et Overskud eller en Nedgang i de militære Udgifter paa 2—300,000 Kr.; thi det er for intet at regne med, hvad vi komme til at give ud i Fremtiden. Spørger jeg nu mig selv, om man ikke alligevel kunde haabe, at denne Fæstning, som nu en Gang staar der, kunde være til Nytte for vort Fædreland i paakommende Ulykkestilfælde, da kommer jeg desværre til at svare — og jeg maa beklage det —: Nej, den kan ikke være til Tjeneste; thi naar jeg ser paa de Fæstningsforhold, vi have haft i tidligere Tid, kan jeg ikke med min bedste Vilje se andet, end at disse Fæstninger have været til Fordærv for vort Fædreland. Hvad var Dannevirke og Dybbøl? Dannevirke løb vi bort fra, den Gang Faren kom. Naar jeg siger, vi løb bort fra det, saa tror jeg alligevel, at det var fornuftigt gjort; thi vi havde ikke Evne til at bruge et Sværd som Dannevirke. Endelig havde vi Dybbøl i Baghaanden; men imidlertid blev der af disse Magter, der var traadte sammen for at søge at mægle os imellem, foreslaaet os en Grænselinie, hvorved vi vilde have beholdt det, der var dansktaalande, under os. — Men hvad sagde vi her hjemme? Vi sagde: Vi tage ikke mod dette Tilbud; vi have endnu Dybbøl tilbage, og derved haabe vi at kunne overvinde de to Stormagter, vi ligge i Krig med. Men det førte til, at ikke alene Dybbøl gik tabt, men det danske Nordflæsk med. Jeg siger: Er det ikke sørgelige Erfaringer, og er det ikke sørgeligt at tænke paa, at ogsaa den Gang, vi talte om Opbyggelse og Istandsættelse af disse store Fæstninger, Dannevirke og Dybbøl, løb der her i Tinget saa mindeværdige Ord, som jeg tror, vi kunne have godt af at kalde os tilbage i Erindringen i dette Øjeblik — og det var en sagkyndig Mand, der sagde dem: „Har jeg Valget mellem at give Penge til disse Foretagender og at smide dem ud i Øresund, da vælger jeg det sidste; thi det sidste bliver kun en Grav for Danmarks Penge, men det første bliver ikke alene en Grav for Danmarks Penge, men ogsaa en Grav for Danmarks Sønner“. Hvor havde den sagkyndige Mand ikke Ret, da han udtalte de Ord her i Tinget. Derfor siger jeg: Vi have Ret til at se med Beklagelse og Sorg og Vængstelse paa vort Folks Fremtid, paa vort Folks Frihed og dets Selvstændighed, naar man er gaaet med til at lovliggøre disse Foranstaltninger, byggede paa Trods af det høje Folketing. Jeg skal selvfølgelig ikke komme ind paa Enkelthederne i dette Forslag. Dette Lov-